

RADA PRE VYSIELANIE A RETRANSMISIU

Dobrovičova č. 8, P. O. BOX 155, 810 00 Bratislava

Rozhodnutie č. RP/21/2017
Správne konania č. 897/SKO/2016

Bratislava dňa 5.4.2017
Doložka právoplatnosti:

R O Z H O D N U T I E

Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. g) a h) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa ustanovenia § 71 zákona č. 308/2000 Z. z. rozhodla, že účastník správneho konania č. 897/SKO/2016 Rozhlas a televízia Slovenska, vysielateľ na základe zákona

p o r u š i l

povinnosť ustanovenú v § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z.

tým,

že dňa 8.10.2016 v čase o cca 20:17 hod. odvysielal v rámci programovej služby Dvojka program *Zázrak*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 15 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritérium podľa ustanovenia § 1 ods. 1 písm. a) *zobrazenie prejavov osôb a skupín s patologickými normami správania*, b) *vulgárne vyjadrovanie, obscénne vyjadrovanie*, ktoré podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného a neprístupného pre maloletých divákov do 18 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania,

za čo mu ukladá

podľa ustanovenia § 64 ods. 1 písm. d) zákona č. 308/2000 Z. z. sankciu - **pokutu**, určenú podľa § 67 ods. 3 písm. c) zákona č. 308/2000 Z. z. vo výške 6 000,- €, slovom šesťtisíc eur.

Podľa § 64 ods. 5 zákona č. 308/2000 Z. z.: „Uložením sankcie nezaniká povinnosť, za ktorej porušenie sa sankcia uložíla.“

Podľa § 67 ods. 16 zákona č. 308/2000 Z. z. je pokuta splatná do 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia a je potrebné ju uhradiť na účet: SK09 8180 0000 0070 0008 8921, BIC/SWIFT: SPSRSKBAXXX, VS2117, KS6548.

Odôvodnenie

V zmysle § 4 zákona č. 308/2000 Z. z., Rada je orgánom verejnej správy, ktorého prvoradým poslaním je presadzovať záujmy verejnosti, pričom dohliada na dodržiavanie právnych predpisov upravujúcich vysielanie a retransmisiu a vykonáva štátnu správu v oblasti vysielania a retransmisie v rozsahu vymedzenom cit. zákonom.

Do pôsobnosti Rady patrí aj ukladanie sankcií vysielateľom a prevádzkovateľom retransmisie, stanovených § 64 až 67 zákona č. 308/2000 Z. z., pričom na konanie podľa tohto zákona sa, podľa § 71 zákona č. 308/2000 Z. z., vzťahuje zákon č. 71/1967 Zb., s výnimkou ustanovení § 23 v časti neprístupnosti zápisníc o hlasovaní a § 49, § 53, § 54, § 56 až 68 zákona č. 71/1967 Zb.

* * *

Rada na svojom zasadnutí dňa 20.12.2016 prijala uznesenie o začatí správneho konania voči vysielateľovi RTVS, vysielateľ na základe zákona vo veci možného porušenia § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. v súvislosti s tým, že dňa 8.10.2016 v čase o cca 20:15 hod. odvysielal v rámci programovej služby Dvojka program *Zázrak*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 15 rokov, čím mohlo dôjsť k nesprávnemu uplatneniu Jednotného systému označovania.

Oznámenie o začatí predmetného správneho konania bolo účastníkovi konania doručené dňa 19.1.2017, na základe čoho sa začalo správne konanie č. 897/SKO/2016. Účastník konania bol súčasne vyzvaný, aby v lehote do 10 dní od doručenia oznámenia v súlade s § 33 ods. 1 a § 34 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. k oznámeniu zaslal svoje stanovisko, prípadne navrhol dôkazy a vyjadril sa k podkladom pre rozhodnutie v predmetnom správnom konaní. Súčasne bol upozornený, že pokiaľ svoje práva v stanovenej lehote nevyužije, Rada môže rozhodnúť vo veci aj bez jeho stanoviska, pokiaľ uzná, že podklady a dôkazy zhromaždené v správnych konaniach sú dostačujúce podľa ustanovenia § 46 zákona č. 71/1967 Zb. v znení neskorších predpisov.

Vyjadrenie účastníka konania bolo Rade doručené dňa 7.2.2017.

Podkladmi pre toto rozhodnutie sú záznamy vysielania programu *Zázrak*, odvysielaný dňa 8.10.2016 v čase o cca 20:15 hod. na televíznej programovej službe Dvojka, prepis/popis skutkového stavu a vyjadrenie účastníka konania.

Rada po získaní všetkých podkladov pre rozhodnutie a oboznámení sa s nimi v danej veci rozhodla dňa 5.4.2017.

* * *

Prepis/Popis skutkového stavu

Monitorované vysielanie: *Zázrak*

Odvyšielané dňa: 8. 10. 2016

Čas vysielania: cca 20:15:44 – 21:32:55 h

JSO: nevhodné pre maloletých do 15 rokov (JSO ©15)

Vysielanie o cca:

cca **20:15:00** začiatok záznamu vysielania

obrazovo-zvukový predeľ

20:15:07 – 20:15:38 reklama

obrazovo-zvukový predeľ

20:15:44 začiatok programu *Zázrak* (JSO ©15)

15-ročnú Elu privádzajú rodičia do reedukačného zariadenia. Ela nechce vystúpiť, zamkne sa v aute a hnevá sa na mamu.

20:17:59 Ela: „*Prečo si ma ojebala! Povedala si, že pôjdeme k babke!*“

Dievča sa bráni, avšak pracovníci zariadenia ju vytiahnu von násilím.

Ela sa ubytuje v izbe, ktorú zdieľa s ostatnými tromi dievčatami. Mama jej nechala v zariadení iba jednu krabicu, z ktorej Ela vyberie našuchovacie pestrofarebné papuče.

20:19:45 Jedno z prítomných dievčat ohodnotí mamin darček slovami: „*Dobrá kokotinu ti tu nechala.*“ Ela zaryto mlčí.

Na obed si Ela prisadne k jednému z dievčat. Pozrie na jej zápästia a zaujíma sa o to, prečo si ich dievča reže. Chovankyňa jej povie, že si reže žily každý mesiac.

Počas prvého večera sa musí Ela postaviť pred ostatné dievčatá, odhaliť svoje vnútro a verejne porozprávať, prečo sa dostala do ústavu.

20:21:34 Ela rozpráva, že mama ju prestala mať rada, odkedy si priviedla domov nového chlapa. Ela ďalej hovorí: „*Nasťahovala si domov takého primitíva. Ráno, keď som prišla do kuchyne, tak som sa jej pýtala, že čo za čuráka nám tam fajčí. A ona, že nech sa nestarám. Keď som jej povedala, že je stará kefa, tak ma vyhodila z domu.*“

Elin vlastný otec odišiel, len čo sa narodila. Dievčatá jej kladú rôzne otázky. Okrem iného aj: „*Šlapala si?*“ „*Si sfetovaná?*“ Ela neodpovedá a dievčatá sa začnú rehotáť. Ela odíde bez slova z miestnosti.

Ela sedí sama a rozmýšľa. V pozadí počuť doťahovanie sa dievčat: „*Ale more, čo rozprávaš pičoviny!...Kurva!...Piča....Chod' do piče! Ty chod' do piče, moje....Ty nebudeš rozprávať, kurva, čo ja si budem robiť, dobre?! Chod' do piče, ty kurva vyjebaná!*“

Dievčatá sa presúvajú autobusom do nemocnice, kde vykonávajú pomocné práce. Počas cesty si spievajú pesničku, kde odznejú vulgarizmy ako *kurva, piča, vyjebané*. Ela sa iba mlčky díva z okna. V nemocnici Ela umýva podlahu, kŕmi pacientov a robí iné pomocné práce. Po skončení zmeny sa dievčatá zhromažďujú vonku a čakajú na svoju vychovávateľku.

20:26:09 Krátia si čas hádzaním igelitovej tašky s jedlom. Padajú rôzne vulgarizmy – *kurva, do piče!* Vychovávateľka ich upozorňuje, aby prestali: „*Počúvaj, ty si robíš zo mňa srandu alebo čo?!*“

Dievča sa smeje: „*Ja to jebem!*“

Vychovávateľka strelí dievčaťu za tieto slová facku. Tá sa tomu iba smeje. Vychovávateľka si ju znovu zavolá a povie jej, aby to znova zopakovala. Dievča ale mlčí.

Ela sa vyrovnáva s novým prostredím iba veľmi ťažko. Po ceste domov jedno z dievčat zdvihne zo zeme ohorok. Kým to vychovávateľka rieši, Ela sa pokúsi o útek. Ten sa jej nepodarí. Neskôr je predvolaná pred riaditeľku ústavu. Vedú rozhovor o tom, čo Ela čaká od života. Riaditeľka sa jej snaží vysvetliť, že v ústave je preto, lebo jej chcú pomôcť. Ela však túži odísť do Anglicka, kde chce robiť kaderníčku.

Ako trest má zakázané na mesiac vychádzky, musí nosiť špeciálny odev zvaný mundúr a musí sa presťahovať na iné poschodie. Prestrih na dievčatá, ktoré si na izbe čítajú listy od svojich priateľov.

20:29:28 Jedno z dievčat sa opýta Ely: „Ela, a teba kto preťahuje?“

Ela im povie o Robovi. Zoznámila sa s ním v supermarkete, keď ukradla mikinu.

Na ďalšiu otázku „Spala si s ním?“ už Ela neodpovie.

20:30:33 Ela telefonuje svojmu priateľovi: „Ani si nevieš predstaviť, aká som šťastná, že ti volám. A ty ma takto dobieš. To už si zabudol na všetko, čo sme spolu zažili? Čo ti mám na to akože teraz povedať?!“

Ela sa často osamote oddáva svojim myšlienkam schovaná v pracovni.

Dievčatá sa v rámci terapie zúčastňujú relaxačnej hodiny. Jedno z dievčat natáhuje k Ele ruku. Tá sa odtiahne.

20:31:47 Dievča šepká: „Si ako ja. Všetci na teba jebú. Frajera máš kde? Podľa mňa si si ho vymyslela.“

Ela: „Daj pokoj!“

Dievča šepká ďalej: „Aj matka na teba jebe. Aj na mňa.“

Ela: „Chod' do piče! Moju matku si neber do huby!“

Po terapii sa dievčatá pochytiť. Strkajú do seba a ťahajú sa za vlasy. Ela sa spýta: „O čo ti ide? Chceš pusť?“

Do bitky sa zapoja ostatné dievčatá. Padajú slová a vety: „Čo robíš, ty kurva vyjebaná!...Pojebala si si život!...Kurva!...“

Po upokojení situácie sa Ela rozpráva so spolubývajúcimi o jej priateľovi.

Neskôr svojmu priateľovi napíše list, ktorý však musí pred jeho odoslaním ukázať riaditeľke zariadenia. Tá jej povie, že je to proti ich predpisom. Následne Ela mlčky roztrhne list.

Ela sa len ťažko vyrovnáva s tým, že skončila v reedukačnom zariadení. Väčšinu času mlčí a je sama.

V zariadení sa koná spoločné podujatie s chlapcami.

Chlapci robia kultúrny program. Jeden z nich rapuje pieseň o cigánoch. Odzníe v nej aj vulgarizmus „pičoviny“.

Potom vystupujú dievčatá. Počas piesne Ela odpadne.

Lekár ju vyšetrí a zistí, že Ela je tehotná a je vo štvrtom mesiaci. Z ordinácie si prináša fotku svojho dieťaťa, ktorú jej lekár urobil ultrazvukom.

Ela prežíva aj Vianoce spolu s dievčatami z ústavu. Všetky menej hovoria, sú zadumané a objímajú sa. Nálada je melancholická. Tri dievčatá, medzi nimi i Ela, to nezvládnu a ujdú z ústavu.

Ela sa vyberie hľadať svojho priateľa Robyho, ktorý pracuje ako strážna služba v supermarkete. Keď ho nájde, vrhne sa na neho. Ten ju mrzuto odstrčí, z čoho je Ela prekvapená.

20:46:33 Ela zámerne zhodí tovar z regálu, aby upútala na seba pozornosť svojho priateľa. Roby sa spýta: „Jebe ti? Čo robíš problémy?! Vypadni odtiaľto!“

Ela zhodí ďalší tovar a so slovami: „Pracuj, fízel!“ utečie zo supermarketu.

Obaja sa potom stretnú vonku. Ela vyskočí na Robyho, objíma ho a bozkáva.

20:47:12 Neskôr Roby niekomu telefonuje: „Ne, nechcem sa vyhovárať. Potrebujem čas, do piče!“

Ela ho čaká v aute. Roby sa správa zvláštne. Posiela Elu domov. Odvezú sa však spolu do garáže, v ktorej Roby býva.

20:49:51 V garáži sa spolu pomilujú. V zábere je muž od chrbta, prikrytý dekou, ktorý naznačuje rytmické koitálne pohyby. Muž ťažko dýcha.

Roby sa prizná Ele, že dlhuje niekomu peniaze. Ela mu pripomenie, že jej sľúbil, že s tým prestane.

Neskôr Ela ide domov. Otvorí jej iba mamin priateľ. Ela sa bez slova zamkne v izbe a vyberie zo zásuvky skrine peniaze. Potom sa spokojne osprchuje a pobalí si svoje veci. Mama ju vyruší a volá na políciu. Ela v panike utečie. Ide za Robym.

20:52:52 Roby jej sľúbi, že jej vráti všetky peniaze, ktoré vzala mame: „*Ked' sa vyhrabem z tých sračiek, tak ti tie prachy vrátim.*“

Ela ide spolu s ním vrátiť peniaze. Muž v čiernej bunde kričí: „*Tristo eur si doniesol?! To ti už načisto jebe?! Mám na čele napísané, že som kokot?!*“ Nohou stojí na Robyho hrudníku a tlačí ho k zemi. „*Zlomím ti hlavu! Načo si ich požičiavaš! Do zajtra mi to donesieš, ty kokot! Si zmrď! No povedz to!*“

Roby: „*Som zmrď!*“

Mužský hlas: „*Vieš dobre, že máš decko! Aby ho nenašli raz v Dunaji. Ty kokot!*“

Roby ukáže Ele na detskom ihrisku hrajúceho sa svojho syna. Ela sa čuduje, prečo Roby nejde za ním. Roby sa jej snaží vysvetliť, že to nemá význam.

20:54:19 Roby vraví Ele: „*A čo mu tak poviem? Ahoj! Som tvoj foter. Práve ma dojedali. Nemáš požičať nejaké peniaze? Vieš, mám problémy a o chvíľu budeš mať problémy aj ty.*“

Po chvíli odídu. Roby ponúka svoje auto na predaj. Neúspešne. Za tmy dorazia na benzínovú pumpu. Roby natankuje.

20:56:10 Po natankovaní si Roby vezme z auta nôž, skryje pod bundu a ide dovnútra čerpacej stanice.

Ela za ním vybehne a kričí naňho, aby to nerobil. Roby: „*Zmizni! Do piče!*“

Ela sa mu snaží zabrániť vykonať plánovaný čin. Nakoniec s ním vojde do vnútra benzínovej stanice. Muž tam však nie je sám. Roby preto zaplatí a odíde spolu s Elou.

20:56:56 Ela potom v aute povie: „*Ja už nechcem, aby si robil takéto pičoviny. Sľúbil si, že odídeme preč.*“

Roby: „*Čo stále pičuješ! Čo z teba mám?!*“

Ela: „*Ty si chuj!*“

Roby: „*No tak, povedz mi, čo z teba mám?! Teba môžem akurát predat.*“

Ela: „*Ty by si ma fakt predal?*“

Roby: „*Jasně. Vieš koľko by som za teba dostal?*“

Ela: „*Koľko by si dostal? (po chvíľke mlčania) Urobme to!*“

Roby: „*Čo mi jebe?*“

Ela: „*No, však to urobme. Ja mu aj tak ujdem.*“

20:59:13 Ela s úsmevom pozoruje deti pri narodeninovej oslave, kým Roby vonku s niekým telefonuje. Potom si prisadne k Ele so slovami: „*Na pumpe sa vypýtaš na hajzel. Ja ťa odtiaľ dostanem. Potom spolu vypadneme do piče.*“

Ela vyjadrí želanie, aby ju Roby naučil plávať. Vyberú sa preto do plavárne. Potom idú na miesto, kde má Roby predat Elu. Tá mu dá na krk retiazku a potom spolu idú za kupcom.

21:02:34 Kupec sa pýta Robyho na Elu: „*Pojebal si ju? Čo?*“

Roby mu odpovie, že je to len decko a nič nevie. Roby: „*Chcela byť kurva.*“

Muž: „*No tak zabudni na ňu! Zajtra ide kurva do Čiech, dobre? Chceš péčko?*“

Muž vyberie papierik, podá ho Robymu, ktorý ho prijme a pošle Robyho preč: „*Pál do piče!*“

21:03:23 Ela prichádza v sprievode muža, ktorý ju potlačí do miestnosti a zavrie za ňou dvere. V miestnosti je zapnutý televízor, na obrazovke ktorého vidno odzadu súložiacu dvojicu - muža a ženu. Ela pozrie na obrazovku a prejde k oknu. Zostane stáť otočená smerom k oknu, pričom v zábere za jej chrbtom je stále televízor, na obrazovke ktorého je súložiaci dvojica. Vidno nahú ženu kľaciau na štyroch, hlavu má sklonenú. Za ňou stojí muž, ktorý si ženu pridržiava okolo bokov a vykonáva rytmické koitálne pohyby. V zábere je vidno jeho nahý rytmicky sa pohybujúci zadok. (do 21:03:45)

Ela pristúpi k oknu a díva sa von. Potom si sadne a mlčky čaká, čo bude nasledovať. Zaspí. Neskôr ju budia traja neznámi muži. Prikážu jej, aby sa vyzliekla a rozpustila vlasy. Následne má tancovať. Potom jej prikážu, aby si vyzliekla aj spodnú bielizeň. Ela si rukami zakrýva nahé prsia.

21:05:44 Jeden z mužov si začne rozopínať nohavice. Prikáže Ele: „*Vyfajči ma! Počuješ!*“ Ela váha. Rukami si stále zakrýva obnažené prsia. Muž sa rozčuluje: „*Ty chceš byť kurva?! Ty?! Čo?!*“ Muž zvalí Elu na posteľ a začne ju fackať. Kričí: „*Jebať nebudeš?! Áno, áno?! Kurva chceš byť?!*“ Ozývajú sa zvuky pľasknutia. Záber na muža zozadu, ktorý kľáči na Ele. Zdvihne ruku a urobí ňou pohyb, akoby dával facku. Opäť sa ozvú zvuky pľasknutia. Následne je v obraze muž, ktorý kľáči medzi rozkročenými nahými nohami dievčaťa, s ružovými ponožkami. Muž má stiahnuté nohavice tak, že mu vidno obnaženú hornú polovicu zadku. Vykonáva rytmické pohyby, naráža do ženy a ťažko vzdychá. Druhý muž prítomný v miestnosti sedí chrbtom k dvojici a pozerá televízor (do 21:06:31).

Prestrih na Robyho, zapalujúceho si cigaretu. Nasleduje záber na Elu, ktorú z oboch strán držia dvaja muži a odvádzajú preč. Ela sa stále obzerá. Muži ju odvedú do auta a odchádzajú spolu s ňou.

21:07:31 Na benzínovej pumpe Ela chce ísť na toaletu: „*Chcem ísť na hajzel.*“ Ela nahnevane zopakuje: „*Chcem ísť šťat!*“ Muži jej to nedovolia. Ela: „*To sa tu mám akože pošťat?!*“ Keď to znova zopakuje, muž ju udrie do nosa. Ele začne tiecť z nosa krv. Ela zareve a kopne do sedadla šoféra: „*Ty kokot!*“ Šofér sa otočí a zakričí na ňu: „*Hovoril som ti, ty kurva, prestaň!*“ V aute sa strhne bitka. Šofér stráca kontrolu nad autom a narazí do ochranného betónového múru. Po náraze Ela z auta utečie. Uplakaná a dobitá príde za Robym. Chce s ním odísť z republiky.

21:09:40 Roby: „*Kam? Kde žiješ?! Si myslíš, že mám prachy na Anglicko a tvoje pičoviny?*“

Ela je na Robyho nahnevaná. Nechce ho ani pobožkať, i keď on nalieha. Napľuje mu do tváre. Roby nahnevane odíde z garáže, v ktorej býva. Ela sa vráti do ústavu. Odmietla ješť. Stále mlčí. Dokonca odmieta aj odpovedať na skúške. Balík, ktorý dostala od mamy, posielala naspäť. Naďalej sa stará o chorých pacientov. Iba s nimi sa dokáže porozprávať. Dievčatá sa rozprávajú o svojich vzťahoch s mamami. Elu chcú poslať do zariadenia pre osamelé nastávajúce matky. Ele sa tam nechce ísť. Pred reedukačným zariadením ju čaká matka. Pýta sa jej, ako sa cíti a či rozmýšľala, ako to zvládne.

21:20:06 Matka: „*Ja som si tiež myslela, že to zvládneme. Vidiš, ako to je? Na piču! Nečakaj, že sa budem starať o teba a ešte aj o to decko.*“

Matka jej povie, nech dieťa donosi a potom nech sa oňho stará niekto druhý. Má potom dokončiť školu a vrátiť sa k mame a jej druhovi. Ela vystúpi z auta. Vezme si svoje veci a odíde preč. Matka za ňou kričí, že skončí ako chudera. Ela sa sama prihlási v zariadení pre osamelé matky. Tam sa pripravuje na nastávajúci pôrod. V zariadení jej vysvetľujú, čo znamená, keď dá dieťa na adopciu. Neskôr si Ela v aute pozorne prezerá fotky dieťaťa urobené na ultrazvuku.

21:27:40 Ela rodí. V zábere je práve narodené dieťa pokryté ešte novorodeneckým mazom. Ela si to po pôrode rozmyslí a vyhladá svoje dieťaťko. Keď ho zbadá, usmeje sa a hladká ho po hlavičke. Dlho naňho mlčky hľadí.

21:32:55 záver programu Zázrak (JSO ©15)

21:32:59 koniec záznamu vysielania

Podľa § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z.: „Na základe klasifikácie programov podľa vekovej vhodnosti sú vysielateľ televíznej programovej služby a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie povinní na ochranu maloletých zaviesť a uplatňovať jednotný systém označovania ustanovený podľa osobitného predpisu 28a)(ďalej len "jednotný systém označovania")."

Podľa § 1 ods. 1 vyhlášky č. 589/2007 Z. z.: „Audiovizuálne diela, multimediálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné a neprístupné pre vekovú skupinu maloletých do 18 rokov, ak obsahujú

a) zobrazenie násillia na živých bytostiach, najmä zobrazenie krutého ubližovania alebo krutej násilnej smrti človeka bez pocitov ľútosti, zobrazenie týraných osôb alebo zobrazenie prejavov osôb a skupín s patologickými normami správania,

b) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá,

d) zobrazenie alebo prezentovanie závislosti, akou je alkoholizmus, fajčenie, drogová alebo hráčska závislosť formou zábavy alebo zobrazenie používania zbrane ako útočného prostriedku formou zábavy,

f) sexuálne scény alebo sexuálne správanie vrátane promiskuitného správania, ktoré sú prezentované ako forma zábavy, scény spojené s prejavmi sexuálneho násillia alebo sexuálnymi deviáciami, alebo

Podľa § 1 ods. 2 vyhlášky č. 589/2007 Z. z.: „Audiovizuálne diela, multimediálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov, ak obsahujú:

a) detailné a naturalistické zobrazenie násilných aktov,

c) sexuálne scény, ktoré sú súčasťou dejovej línie,

d) zobrazenie alebo prezentovanie formy závislosti, akou je alkoholizmus, fajčenie, drogová alebo hráčska závislosť alebo používanie zbrane ako útočného prostriedku, v ktorom sa spôsobom spracovania niektorá forma závislosti alebo používanie zbrane ako útočného prostriedku schvaľuje, zľahčuje alebo sa vyzdvihuje do popredia,

f) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, alebo

g) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov.

Podľa § 1 ods. 5 vyhlášky č. 589/2007 Z. z.: „Obsah audiovizuálnych diel, multimediálnych diel, programov poskytovaných prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programov alebo iných zložiek televíznej programovej služby sa posudzuje z hľadiska

a) kontextuálneho výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele, v programe poskytovanom prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a v programe alebo inej zložke programovej služby,

b) spôsobu a formy spracovania alebo zobrazenia jednotlivých hodnotiacich kritérií vzhľadom na charakter a druh diela alebo programu, umeleckého a morálneho poslanstva diela alebo programu a

c) intenzity a frekvencie výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele, v programe poskytovanom prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a v programe alebo inej zložke televíznej programovej služby.“

* * *

Správne konanie bolo začaté z dôvodu, že účastník konania dňa 8. 10. 2016 v čase o cca 20:15 hod. odvysielal na programovej službe Dvojka program *Zázrak*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 15 rokov, čím mohlo dôjsť k nesprávnemu uplatneniu Jednotného systému označovania.

V rámci posudzovania predmetu tohto správneho konania bolo potrebné vysporiadať sa s kolíziou ústavou zaručených práv a právom chránených záujmov.

Právo slobody prejavu patrí medzi základné politické práva v právnom poriadku každej demokratickej spoločnosti a v právnom poriadku Slovenskej republiky je zakotvené v čl. 26 Ústavy Slovenskej republiky. Avšak **sloboda prejavu** nie je bez hraníc, t.j. **nemá absolútny charakter**. Ústava SR ustanovuje možnosť obmedzenia slobody prejavu a práva na vyhľadávanie a šírenie informácií ako ochranu pred zneužitím slobody prejavu na zásah do iných ústavou garantovaných práv, cit.:

„Slobodu prejavu a právo vyhľadávať a šíriť informácie možno obmedziť zákonom, ak ide o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti.“ (čl. 26 ods. 4 Ústavy SR)

V prípade vzájomného konfliktu ústavou garantovaných práv Ústavný súd SR (ďalej len „ÚS SR“) vo svojej doterajšej judikatúre už viackrát zdôraznil, že každý konflikt vo vnútri systému základných práv a slobôd (resp. ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o ľudských právach a základných slobodách) treba riešiť prostredníctvom zásady ich spravodlivej rovnováhy (IV. ÚS 362/09, PL. ÚS 22/06, m. m. PL. ÚS 6/04, III. ÚS 34/07).

Všetky základné práva a slobody sa chránia len v takej miere a rozsahu, kým uplatnením jedného práva alebo slobody nedôjde k neprimeranému obmedzeniu, či dokonca popretiu iného práva alebo slobody (IV. ÚS 362/09, PL. ÚS 7/96). Pri posúdení kolízie dvoch základných práv je uznávanou teóriou, s ktorou sa vo svojich nálezochoch stotožnil aj ÚS SR (napr. II. ÚS 152/2008, II. ÚS 326/2009, II. ÚS 340/09, IV. ÚS 107/2010, IV. ÚS 302/2010, IV. ÚS 472/2012), teória proporcionality (nazývaná aj trojstupňový test proporcionality).

Z vyššie uvedeného jednoznačne vyplýva, že **sloboda prejavu je garantovaná len do tej miery, pokiaľ v neprimeranom rozsahu nezasahuje do základných práv a slobôd a právom chránených záujmov iných, prípadne do iných záujmov chránených právnym poriadkom krajiny**. V takých prípadoch je nutné hovoriť o jej obmedzení a výnimkách, kedy je potrebné zasiahnuť do slobody prejavu.

Z citovaného ustanovenia Ústavy SR vyplýva, že slobodu prejavu je možné obmedziť na základe kumulatívneho splnenia troch podmienok. Obmedzenie musí

- vyplývať zo zákona (**požiadavka legality**),
- byť nevyhnutné v demokratickej spoločnosti (**požiadavka proporcionality**)
- a sledovať legitímny cieľ (**požiadavka legitimacy**), ktorý vyplýva z ustanovenia čl. 26 ods. 4 Ústavy SR.

Ústava SR zakotvuje legitímny cieľ obmedzenia slobody prejavu taxatívne, ako ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku a ochranu verejného zdravia, mravnosti. Z uvedeného vyplýva, že obmedzenie slobody prejavu je možné z dôvodu ochrany verejného záujmu, ako aj ochrany individuálnych záujmov.

Požiadavka zaviesť a uplatňovať jednotný systém označovania ustanovený osobitným predpisom, zakotvená v ustanoveniach zákona č. 308/2000 Z. z., vychádza z potreby ochrany maloletého diváka pred obsahom, ktorý by mohol mať negatívny vplyv na jeho osobnostný vývin, a teda vychádza

z potreby ochrany záujmu chráneného Ústavou SR – **mravnosti**, ktorá môže byť ohrozená obsahom vysielaného či sprístupňovaného obsahu. Táto požiadavka je jednoznačne zakotvená v právnom poriadku SR. Právo na slobodu prejavu je teda celkom zrejme obmedzené osobitnou ochranou nedospelých osôb, a to na základe zákona, konkrétne ustanoveniami § 20 zákona č. 308/2000 Z. z.. **Podmienka legality a legitimacy obmedzenia slobody prejavu je teda nepochybne naplnená.**

Proporcionalitu obmedzenia slobody prejavu je možné vnímať v dvoch rovinách. Prvou je obmedzenie slobody prejavu zakotvením určitých konkrétnych povinností všeobecne záväzným právnym predpisom, v tomto prípade zakotvením ustanovenia § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z.. Keďže zákonodarcu využil ústavné splnomocnenie (čl. 26 ods. 4 Ústavy SR) na zakotvenie tohto obmedzenia formou zákona, je potrebné považovať tento princíp za zachovaný. Rade neprináleží zachovanie proporcionality v tejto rovine skúmať.

Druhou rovinou proporcionality je obmedzenie slobody prejavu uplatnením konkrétnych zákonných ustanovení, v konkrétnom prípade. Aplikácia ustanovenia § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. obmedzujúceho slobodu prejavu je teda v každom konkrétnom prípade otázkou posúdenia, či existujúci skutkový stav možno pod toto ustanovenie subsumovať.

V tomto konkrétnom prípade by mala byť sloboda prejavu obmedzená v dôsledku vyvedenia administratívnoprávnej zodpovednosti za porušenie povinnosti vysielateľa (zaviesť a uplatňovať JSO) zakotvenej v ustanovení § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. sledujúc legitímny cieľ ochranu mravnosti. Kancelária Rady preto pristúpila k posúdeniu, či účastník konania uplatnil JSO v súlade so zákonom.

Vysielateľ je **povinný** podľa § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. na ochranu maloletých **zaviesť a uplatňovať jednotný systém označovania** ustanovený vyhláškou Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 589/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania (ďalej len „jednotný systém označovania“ alebo „JSO“).

* * *

Správne konanie bolo začaté z dôvodu, že predmetný program obsahoval scény, ktoré mohli obsahovať hodnotiace kritérium podľa Jednotného systému označovania programov:

- § 1 ods. 1 písm. b) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá
- § 1 ods. 1 písm. f) sexuálne scény alebo sexuálne správanie vrátane promiskuitného správania, ktoré sú prezentované ako forma zábavy, scény spojené s prejavmi sexuálneho násillia alebo sexuálnymi deviáciami
- § 1 ods. 2 písm. c) sexuálne scény, ktoré sú súčasťou dejovej línie,
- § 1 ods. 2 písm. f) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, alebo
- § 1 ods. 2 písm. g) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov.

Vzhľadom na uvedené vzniklo dôvodné podozrenie, že predmetný program obsahoval hodnotiace kritériá odôvodňujúce klasifikáciu programu ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 18 rokov. Nakoľko bol predmetný program označený ako nevhodný pre maloletých do 15 rokov, bolo potrebné preveriť, či **mohlo dôjsť** k nesprávnemu uplatneniu Jednotného systému označovania, a teda **k porušeniu § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z.**

S prihliadnutím na § 1 ods. 5 JSO je Rada povinná posudzovať obsah programu v súvislosti s prítomnosťou hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v posudzovanom programe aj z hľadiska ich **kontextuálneho výskytu, spôsobu a formy spracovania** alebo zobrazenia jednotlivých hodnotiacich kritérií vzhľadom na charakter a druh programu, umeleckého a morálneho posolstva programu a tiež z hľadiska **intenzity a frekvencie** výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele. Na základe uvedeného posúdenia tak Rada dospeje k záveru o vekovej vhodnosti, resp. nevhodnosti programu pre určitú skupinu maloletých.

Účastník konania doručil vyjadrenie k správne konaniu dňa 7.2.2017. Vo svojom vyjadrení na úvod zhrnul predmet správneho konania, deň a hodinu odvysielania programu. V bode I vyjadrenia účastník konania opätovne uviedol deň, čas a programovú službu v rámci ktorej bol program odvysielaný. Uviedol, že programový okruh Dvojka je dramaturgicky zameraný na slovenskú a českú audiovizálnu tvorbu. Ďalej uviedol, že popri slovenskej a českej filmovej klasike sa zameriava aj na súčasnú tvorbu, filmy, ktoré na festivaloch získali viacero ocenení, rovnako ako predmetný program, ktorú na 48. medzinárodnom filmovom festivale v Karlových Varoch získal v roku 2013 zvláštne uznanie v sekcii Na východ od západu a ocenený bol údajne aj na ďalších festivaloch. Uvedené tvrdenia Rada zhodnotila pri časti umelecké posolstvo programu. Účastník konania ďalej uvádza: „*Hrdinka filmu žije v prostredí zlodejov, pasákov, prostitútok, drogových dílerov. Prostredníctvom zanedbaných priestorov mestského sídliska, či reedukačného ústavu hercov s nevzhľadnými tvármi a hrubou komunikáciou režisér dáva divákovi možnosť nazrieť do špinavých zákutí spoločnosti, kam sa normálny človek bojí vkročiť aj cez deň. Tomu zodpovedajú zvolené výrazové prostriedky. Vo filme, ktorý nesie črty sociálnej drámy je však silná generačná výpoveď a popri všetkej drsnosti paradoxne citlivo ukazuje nádej v podobe rodiaceho sa nového života.*“ Účastník konania ďalej uviedol, že podľa neho rešpektoval znenie vyhlášky JSO a uviedol, že program obsahoval kritériá podľa ustanovenia § 1 ods. 2 písm. a), c) d) f) a g) JSO. Podľa účastníka konania ani v prípade závislostí, či sexuálnych scén nešlo o ich prezentovanie formou zábavy, ako to predpokladá klasifikácia pre označenie JSO piktogramom 18. V bode II svojho vyjadrenia správne konanie navrhuje zastaviť.

Účastník konania vo svojom vyjadrení k predmetu správneho konania v rámci kontextuálneho výskytu hodnotiacich kritérií rozoberá prostredie hlavnej hrdinky, výrazové prostriedky použité v programe a uvádza, že ide o sociálnu drámu. Podľa účastníka konania sa v programe vyskytli len kritériá nevhodnosti pre maloletých do 15 rokov. Predmetný program Rada analyzovala z pohľadu kritérií *vulgárne vyjadrovanie, obscénne vyjadrovanie, expresívne vyjadrovanie, sexuálne scény* a *zobrazenie osôb s patologickými normami správania sa*. Čo sa týka zobrazenia závislosti v programe, táto nebola zobrazená formou zábavy, preto scény s jej obsahom nie sú vo vzťahu k predmetu správneho konania sporné. Vulgárne vyjadrovanie, ako aj obscénne vyjadrovanie, sú jedným z hodnotiacich kritérií pre klasifikovanie a označenie programu ako nevhodného a neprípustného pre maloletých do 18 rokov. Zároveň sú však vulgárne vyjadrovanie, ako aj obscénne vyjadrovanie, hodnotiacimi kritériami pre klasifikovanie a označenie programu ako nevhodného pre maloletých do 15 rokov ak ide o vulgárne vyjadrovanie, obscénne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov.

Je teda zrejmé, že každý (hoci aj opakujúci sa) výraz je nutné posudzovať s prihliadnutím na jeho konkrétne použitie v danom programe ako aj s prihliadnutím na charakter samotného programu. Z uvedeného tiež vyplýva, že stanoviť jasnú, všeobecne aplikovateľnú hranicu medzi vulgárnym vyjadrovaním odôvodňujúcu označenie programu ako nevhodného pre maloletých do 15 alebo 18 rokov nie je možné. To isté platí pre obscénne vyjadrovanie. Je tiež potrebné v rámci posudzovania sporných scén v danom prípade rozlišovať medzi vulgárnym výrazom, obscénnym výrazom a expresívnym výrazom. Vulgárny výraz je taký, ktorý je nevhodný z hľadiska celospoločenskej morálky, hrubý, neslušný či neprístojný, kým expresívny výraz vyjadruje citové podfarbenie prežívania nejakej situácie prostredníctvom tohto výrazu. Pojem obscénne vyjadrovanie, či obscénne gesto nie je pojem s legálnou alebo s inou ustálenou, všeobecne akceptovanou definíciou. Pre neurčité

pojmy platí zásada, že je vo výlučnej kompetencii správneho orgánu v procese aplikácie práva, aby vymedzil ich obsah. Z povahy týchto pojmov je však zrejmé, že tieto pojmy nie je možné explicitne definovať pre otvorený okruh situácií, nakoľko jednotlivé vyjadrenia je nutné vnímať v kontexte ich použitia. Niektoré vyjadrenia môžu mať v určitom kontexte neutrálny charakter, pričom tie isté vyjadrenia môžu mať v kontexte inom obscénny charakter. V zmysle rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. **6SŽ/14/2011 obscénnosť** ako taká vo všeobecnosti predstavuje, cit.: „**vlastnosť niečoho necudného, oplzlého, urážajúceho stud, nemravného a pod.**“.

Z hľadiska uvedených predmetný program obsahoval nasledovné výrazy:

Piča (2x), pičovina (4x), pičuješ (1x), piče (9x), na piču (1x), kokot (4x), kokotina (1x), jebať (1x), ojebal (1x), jebe (6x), pojebať (3x), kurva vyjebaná (2x), kurva (10x), chuj (1x), fízel (1x), sračky (1x), zmrď (2x), hajzel (2x), vyfajči ma (1x), šťať (2x), čurák (1x), preťahovať (1x), stará kefa (1x), šlapať(1x).

Uvedené výrazy významom znamenajú ženský pohlavný orgán, hlúposť, nadávať, mužský pohlavný orgán, súložiť, dehonestujúca nadávka, prostitútka s dehonestujúcim prívlastkom, prostitútka, nelichotivé pomenovanie človeka (trufo, hlupák), expresívne pomenovanie policajta, fekálie, nadávka (idiot, problémový, podrazák, provokatér so snahou škodiť), toaleta, označenie orálneho pohlavného styk, expresívne pomenovanie mužského pohlavného orgánu, expresívne pomenovanie močenia, mužský pohlavný orgán/expresívne dehonestujúce označenie muža, pohlavný styk, expresívne označenie ženy v zrelom veku, vykonávať prostitúciu. Boli použité v rozhovoroch medzi chovankyňami výchovného zariadenia, medzi hlavnou hrdinkou a jej priateľom, či v prípade scén so zobrazením patologických noriem správania sa , ako je uvedené nižšie.

Z uvedených výrazov Rada považuje skupinu výrazov: *Piča, pičovina, pičuješ, piče, na piču, kokot, kokotina, jebať, ojebal, jebe, pojebať, kurva vyjebaná, kurva, chuj, zmrď, čurák* za najhrubšie vulgárne výrazy. Ich použitie vo význame hrubých nadávok v rozhovoroch, či už voči konkrétnej osobe, alebo len ako doplnok vetnej konštrukcie, či pre zábavu mladých dievčat vo forme piesne Rada bez pochybností zaradila pod kritérium vulgárne výrazy nevhodné pre celú vekovú skupinu maloletých. Odznali buď v hádkach protagonistov ako vyjadrenie hnevu (*piča, piče, kurva, pičovina, pičuješ, na piču, kokotina*), alebo na označenie určitých postáv vulgarizmom (*kokot, kurva, chuj, zmrď, čurák, kurva vyjebaná*). Iné vulgarizmy boli použité v bežnej hovorovej reči na vykreslenie charakteru postáv (*ojebal, jebe*). Výrazy *jebať, pojebať* odznali v súvislosti s pohlavným aktom.

Výrazy *vyfajči ma, preťahovať* Rada považuje za obscénne výrazy. Výraz *vyfajči ma* bol požitý vo význame orálneho pohlavného aktu a výraz *preťahovať* v rozhovore chovankyň výchovného zariadenia v súvislosti s pohlavným aktom. Sú takej intenzity, že ich Rada zhodnotila ako nevhodné pre celú vekovú skupinu maloletých.

Výrazy *fízel, sračky, šťať, stará kefa, šlapať, hajzel* sú expresívne výrazy preto nie sú vo vzťahu k predmetu správneho konania sporné.

Z kontextuálneho hľadiska Rada posudzovala aj nasledovné problematické scény:

20:49:51 V garáži sa spolu pomilujú. V zábere je muž od chrbta, prikrytý dekou, ktorý naznačuje rytmické koitálne pohyby. Muž ťažko dýcha.

Uvedená scéna je sexuálnou scénou. Z hľadiska kontextu predmetného programu zobrazujúceho život dievčaťa, ktoré utieklo z polepšovne, a v garáži má na zemi pohlavný styk s mužom závislým na drogách. Účastník konania uvádza, že sexuálne scény nie sú zobrazené formou zábavy. V tomto prípade rovnako Rada považuje predmetnú scénu za spadajúcu pod kritérium § 1 ods. 2 písm. c) JSO *sexuálne scény, ktoré sú súčasťou dejovej línie*.

21:03:23 Ela prichádza v sprievode muža, ktorý ju potlačí do miestnosti a zavrie za ňou dvere. V miestnosti je zapnutý televízor, na obrazovke ktorého vidno odzadu súložiacu dvojicu - muža a ženu. Ela pozrie na obrazovku a prejde k oknu. Zostane stáť otočená smerom k oknu, pričom v zábere za jej chrbtom je stále televízor, na obrazovke ktorého je súložiaci dvojica. Vidno nahú ženu kľáčiacu na štyroch, hlavu má sklonenú. Za ňou stojí muž, ktorý si ženu pridržiava okolo bokov a vykonáva rytmické koitálne pohyby. V zábere je vidno jeho nahý rytmicky sa pohybujúci zadok. (do 21:03:45)

Vzhľadom na obsah uvedenej scény, kde je v zábere televízor v ktorom je zobrazená scéna súložiaci dvojice, Rada predmetnú scénu vyhodnotila ako sexuálnu scénu nevhodnú pre maloletých do 15 rokov veku a spadajúcu pod kritérium § 1 ods. 2 písm. c) JSO *sexuálne scény, ktoré sú súčasťou dejovej línie*.

21:05:44 Jeden z mužov si začne rozopínať nohavice. Prikáže Ele: „*Vyfajči ma! Počuješ!*“ Ela váha. Rukami si stále zakrýva obnažené prsia. Muž sa rozčuluje: „*Ty chceš byť kurva?! Ty?! Čo?!*“ Muž zvalí Elu na posteľ a začne ju fackať. Kričí: „*Jebať nebudeš?! Áno, áno?! Kurva chceš byť?!*“ Ozývajú sa zvuky pľasknutia. Záber na muža zozadu, ktorý kľáči na Ele. Zdvihne ruku a urobí ňou pohyb, akoby dával facku. Opäť sa ozvú zvuky pľasknutia. Následne je v obraze muž, ktorý kľáči medzi rozkročenými nahými nohami dievčaťa, s ružovými ponožkami. Muž má stiahnuté nohavice tak, že mu vidno obnaženú hornú polovicu zadku. Vykonáva rytmické pohyby, naráža do ženy a ťažko vzdychá. Druhý muž prítomný v miestnosti sedí chrbtom k dvojici a pozerá televízor (do 21:06:31).

Uvedená scéna nezodpovedá klasickej sexuálnej scéne, kde by mali milenci pohlavný styk. Hlavná predstaviteľka Ela sama navrhla, že ju má jej priateľ za účelom prostitúcie predať, ona neskôr ujde. Uvedené správanie každej z postáv v tomto kontexte sa vymyká slušnosti, morálke, všeobecne zaužívaným normám, zákonu, či zdravému bežnému spoločenskému daniu, životu. Toto správanie preto Rada označuje za patologické, choré, nezdravé teda spoločnosti, či jednotlivcovi škodlivé. Za sociálnu deviáciu je všeobecne považované správanie v rozpore so sociálnymi normami. Ide o správanie obsahujúce závažné poruchy v správaní jednotlivca, či skupiny, prejavujúce sa konaním porušujúcim sociálne, alebo sociálno-právne normy. Takýmito prejavmi môžu byť aj násilné prejavy ako proti iným osobám, tak aj proti vlastnej osobe, zneužívanie tzv. tvrdých drog a predovšetkým kriminalita, ktorá zahŕňa javy označované v platnom trestnom zákone ako trestné činy a prečiny. Správanie zobrazené v predmetnej scéne zobrazuje násilie páchané na hlavnej hrdinke, hoci nie sú zobrazené jej obranné reakcie. Nie je úlohou Rady skúmať, aká forma násillia bola zobrazená v predmetnej scéne, resp. subsumovať toto správanie pod konkrétnu skutkovú podstatu trestného činu. Recipientovi je z nej zrejmé, že ide o pohlavný akt maloletej, pod nátlakom, ktorá má byť následne zavlečená do Čiech za účelom výkonu prostitúcie. Bez podrobnejšej trestnoprávnej, či sociologickej analýzy je zrejmé, že ide o nemorálne, zvrhlé a protiprávne konanie. Z uvedených dôvodov túto scénu Rada v rámci kritérií JSO zaradila za spadajúcu pod ustanovenie § 1 ods. 1 JSO *zobrazenie prejavov osôb a skupín s patologickými normami správania*.

Vzhľadom na uvedené Rada nemôže súhlasiť s tvrdením účastníka konania, že predmetný program čo do kontextuálneho výskytu naplnil klasifikačné kritériá nevhodnosti pre maloletých do 15 rokov veku. Predmetný program svojim kontextom samotným ako aj zobrazením scén s obsahom uvedených kritérií nevhodnosti pre maloletých do 18 rokov jednoznačne zodpovedá označeniu nevhodnému pre celú vekovú skupinu maloletých.

Predmetný program je sociálnou drámou, ako aj tvrdí účastník konania. Bol spracovaný stroho, väčšinou bez hudobného sprievodu, čím sa vymyká z rámca bežných diel tohto typu a čo do spracovania ako takého má osobitý charakter. Navodzuje dojem reálneho sveta. Zobrazuje okraj spoločnosti, drogovú závislosť, neplnoleté matky, život v polepšovni. Scény programu pôsobia pochmúrnym a chladným dojmom. Je možné ho označiť za tzv. „artový film“, v ktorom je kladený dôraz na jeho osobitité spracovanie a celkovú myšlienku. Film však nezaznamenal priaznivé kritické prijatie (<http://www.csfd.cz/film/318293-zazrak-prehled/>).

Intenzita uvedených kritérií (z pohľadu vekovej vhodnosti pre maloletých) bola vysoká, či už pri vulgarizmoch, kde sa jednalo o vulgarizmy najvyššej intenzity *Piča, pičovina, pičuješ, piče, na piču, kokot, kokotina, jebať, ojebal, jebe, pojebať, kurva vyjebaná, kurva, chuj, zmrd, čurák* alebo pri obscénnych výrazoch *vyfajči ma, pretahovať*. Vysokú intenzitu mala aj scéna obsahujúca pohlavný akt Eli s mužom v cudzom byte po predaji na prostitúciu. Na intenzite nevhodných obsahov pridáva kontext deja programu, jeho spracovanie, spôsob zobrazenia jednotlivých scén. Vzhľadom na uvedené Rada zhodnotila označenie programu ako nevhodného pre maloletých do 15 rokov za nedostatočné. Intenzitu použitých kritérií nad rámec označenia programu Rada považuje za vysokú.

Frekvencia nevhodných obsahov bola vzhľadom na celkovú dĺžku programu cca 78 minút vysoká. Vulgarizmy nevhodné pre maloletých do 18 rokov odznali 50 krát, obscénne výrazy nevhodné pre maloletých do 18 rokov veku 2 krát. Scéna so zobrazením osôb s patologickými normami správania sa bola jedna v časovom rozsahu cca 2 minúty. Frekvenciu nevhodných obsahov je preto vysoká.

Z hľadiska morálneho a umeleckého posolstva je možné povedať, že predmetný program mal umelecké posolstvo, ktoré preukazuje množstvo ocenení, ktoré získal. K morálnemu posolstvu účastník konania uvádza „... *Práve preto sa domnievame, že posolstvo filmu je dostatočne zrozumiteľné pre mladých ľudí už od 15 rokov, ktorí sú dostatočne vyspelí na pravdivé „odčítanie“ príbehu zo súčasnej reality istej časti našej spoločnosti a zároveň by mal byť pre nich výstrahou, aby sa dokázali ubrániť zhubnému vplyvu takéhoto prostredia*“. Z hľadiska morálneho posolstva je možné hovoriť aj o posolstve výstrahy pred narkomániou, prostitúciou, či inými patologickými javmi zobrazenými v programe. Avšak z hľadiska spracovania a formátu diela je Rada toho názoru, že morálne posolstvo v diele je v rámci percepčných schopností maloletých od 15 rokov ťažko rozoznateľné. Dôvodom tohto záveru je napríklad skutočnosť, že Ela sa neustále vracia k priateľovi, ktorý je narkoman, nerozlišuje nebezpečenstvo tohto vzťahu pre ňu samotnú, rovnako je zobrazená napríklad ako kradne peniaze vlastnej mame z bytu, neskôr ich dá priateľovi, ale z kontextu nevyplýva ľútosť nad týmto činom, ani ponaučenie z tejto chyby. Rovnako nie je zobrazené jej utrpenie po pohlavnom akte s jedným z pasákov po jej predaji na prostitúciu. Preto nemožno jednoznačne vyvodiť záver, že celá skupina maloletých od 15 rokov by si z programu zobrala výstrahu, alebo posolstvo príbehu tvrdej reality a odčítala by to z predmetného spracovania. Určite niektorí maloletí nad 15 rokov by boli schopní rozoznať toto posolstvo, ale adaptačné schopnosti jednotlivcov sú rôzne a Rada nemôže jednoznačne tvrdiť ani že väčšina maloletých nad 15 rokov by poňala toto spracovanie vo význame, ktorý režisér týmto dielom zamýšľal. Na umelecké posolstvo diela Rada prihládla pri určovaní výšky pokuty.

Vo vzťahu k uvedenému považuje Rada po zvážení vysokej intenzity a frekvencie obsahov nevhodných pre maloletých do 18 rokov, najmä s prihliadnutím na kontextuálny výskyt kritérií, spôsob a formu spracovania programu, morálne a umelecké posolstvo programu, označenie programu ako nevhodného pre maloletých do 18 rokov za plne odôvodnené.

* * *

U právnických osôb sa zodpovednosť za správne delikty zakladá zásadne bez ohľadu na zavinenie (objektívna zodpovednosť za správny delikt). Táto zásada platí aj v prípade zákona č. 308/2000 Z. z., ako aj v prípade správneho poriadku, ktoré nevyžadujú pri preukázaní, či došlo k správnomu deliktu, dokazovať zavinenie alebo dokonca úmyselné konanie. Podstatné je iba to, či k porušeniu zákona objektívne došlo alebo nie. Tomu, že sa v tomto prípade nielenže nedokazuje zavinenie, ale ani sa nerozlišuje medzi zavinením úmyselným alebo neúmyselným, svedčí aj skutočnosť, že ani jeden z cit. zákonov neobsahuje tzv. liberačné dôvody, ktoré by umožnili zbaviť sa zodpovednosti za správny delikt. Okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu zákona, môžu byť zohľadnené pri ukladaní druhu sankcie, ale nie sú dôvodom na zastavenie správneho konania.

Podľa ustanovenia § 64 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z.: „Sankciu podľa odseku 1 písm. d) rada uloží, ak vysielateľ, prevádzkovateľ retransmisie, poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie alebo právnická osoba alebo fyzická osoba podľa § 2 ods. 3 a 4 aj napriek písomnému upozorneniu rady opakovane porušila povinnosť. Rada uloží pokutu bez predchádzajúceho upozornenia, ak bola porušená povinnosť uložená v § 19. Rada môže uložiť pokutu aj bez predchádzajúceho upozornenia, ak bola porušená povinnosť uložená v § 16 ods. 2 písm. a) a c), ods. 3 písm. k), § 20 ods. 1 a 4, § 30, ako aj v prípade vysielania bez oprávnenia [§ 2 ods. 1 písm. b)] alebo prevádzkovania retransmisie bez oprávnenia [§ 2 ods. 1 písm. e)].“

Podľa ustanovenia § 64 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z.: „Pokutu rada určí podľa závažnosti veci, spôsobu, trvania a následkov porušenia povinnosti, miery zavinenia a s prihliadnutím na rozsah a dosah vysielania, poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie a retransmisie, získané bezdôvodné obohatenie a sankciu, ktorú už prípadne uložil samoregulačný orgán pre oblasť upravenú týmto zákonom v rámci vlastného samoregulačného systému.“

Z § 64 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z. vyplýva, že Rada pri opakovanom porušení povinnosti ustanovenej v § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. uloží pokutu. Ide o kogentné ustanovenie zákona, ktoré nepripúšťa voľnosť uváženia pri rozhodovaní o druhu sankcie za porušenie tejto povinnosti.

Účastník konania sa dopustil porušenia ustanovenia § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. (§ 20 ods. 4 zákona č. 308/2000 Z. z. účinného do dňa 31. 12. 2013) už v minulosti. Poslednými rozhodnutiami vo veci porušenia § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. boli účastníkovi konania uložené nasledovné sankcie:

- Rozhodnutím č. **RP/23/2007** zo dňa 9. 5. 2007, **právoplatné 28. 6. 2007**, pokuta **100 000, Sk** za porušenie § 20 ods. 5 tým, že dňa 29. 9. 2006 o cca 20.10 hod. odvysielal program *Osudná dôvera*, ktorý nesprávne kategorizoval a označil ako nevhodný pre maloletých do 12 rokov, a ktorý obsahoval hodnotiace kritériá opodstatňujúce jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých do 15 rokov, čím došlo k nesprávnemu uplatneniu JSO.
- Rozhodnutím č. **RP/32/2007** zo dňa 19. 6. 2007, **právoplatné 22. 9. 2008**, pokuta **100 000,- Sk** za porušenie § 20 ods. 5 tým, že dňa 13. 11. 2006 odvysielal program *Metro*, ktorý nesprávne kategorizoval a označil ako nevhodný pre maloletých do 15 rokov, a ktorý obsahoval hodnotiace kritériá opodstatňujúce jeho klasifikáciu ako nevhodného a neprístupného pre maloletých, čím nesprávne uplatnil JSO.
- Rozhodnutím č. **RP/43/2007** zo dňa 28. 8. 2007, **právoplatné 30. 9. 2007**, pokuta **100 000,- Sk** za porušenie § 20 ods. 5 tým, že dňa 5. 2. 2007 odvysielal program *Niečo za niečo*, ktorý nesprávne kategorizoval a označil ako nevhodný pre maloletých do 12 rokov, a ktorý obsahoval hodnotiace kritériá opodstatňujúce jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých do 15 rokov, čím nesprávne uplatnil JSO.
- Rozhodnutím č. **RP/15/2008** zo dňa 20. 5. 2008, **právoplatné 24. 6. 2008**, pokuta **30 000,- Sk** za porušenie § 20 ods. 5 tým, že dňa 4. 12. 2007 odvysielal program *AIRBAG* bez označenia piktogramom vekovej vhodnosti, a ktorý obsahoval hodnotiace kritériá opodstatňujúce jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých do 15 rokov, čím nesprávne uplatnil JSO.
- Rozhodnutím č. **RP/06/2009** zo dňa 24. 2. 2009, **právoplatné 11. 5. 2009**, pokuta **1 659,69 eur** za porušenie § 20 ods. 5 tým, že dňa 14. 3. 2007 odvysielal program *Uli Biaho*, ktorý nesprávne kategorizoval a označil ako nevhodný pre maloletých do 15 rokov, a ktorý obsahoval hodnotiace kritériá opodstatňujúce jeho klasifikáciu ako nevhodného a neprístupného pre maloletých do 18 rokov, čím nesprávne uplatnil JSO.
- Rozhodnutím č. **RP/09/2009** zo dňa 7. 4. 2009, **právoplatné 8. 6. 2009**, pokuta **6 639,78 eur** za porušenie § 20 ods. 5 tým, že dňa 25. 11. 2006 odvysielal program *Lúskanie špeciál*, ktorý nesprávne kategorizoval a označil ako nevhodný pre maloletých do 12 rokov, a ktorý obsahoval hodnotiace kritériá opodstatňujúce jeho klasifikáciu ako nevhodného a neprístupného pre maloletých do 18 rokov, čím nesprávne uplatnil JSO.
- Rozhodnutím č. **RP/57/2013** zo dňa 2. 7. 2013, **právoplatné 20. 8. 2013**, pokuta **3 000 eur** za porušenie § 20 ods. 4 tým, že dňa 3. 3. 2013 odvysielal program *Prípad na vidieku* ktorý

nesprávne kategorizoval a označil ako nevhodný pre maloletých do 7 rokov, a ktorý obsahoval hodnotiace kritériá opodstatňujúce jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých do 15 rokov, čím nesprávne uplatnil JSO.

- Rozhodnutím **RP/018/2014** zo dňa 25.3.2014, **právoplatné 14. 5. 2014**, pokuta **2 000 eur** za porušenie § 20 ods. 4 tým, že dňa 17. 9. 2013 o cca 21:30 hod odvysielal v rámci programovej služby Jednotka program *Sanitka 2*, ktorý nesprávne kategorizoval a označil ako nevhodný pre maloletých do 12 rokov, a ktorý obsahoval hodnotiace kritériá opodstatňujúce jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých do 15 rokov, čím nesprávne uplatnil JSO.

* * *

Pri určovaní výšky pokuty vzala Rada tiež do úvahy:

závažnosť správneho deliktu – závažnosť správneho deliktu v súvislosti s porušením povinnosti ustanovenej v § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. spočíva v tom, že v dôsledku nesprávneho uplatnenia JSO nebol naplnený jeho účel, ktorým je v tomto prípade informovať rodičov o tom, pre ktoré vekové skupiny dané programy nie sú vhodné (resp. pre ktoré vekové skupiny sú určené). Rada dospela k záveru, že účastník konania predmetné programy neoznačil adekvátnym grafickým symbolom JSO, teda poskytol osobám zodpovedným za výchovu maloletých nesprávnu informáciu o vhodnosti predmetných programov, čím ohrozil mravný vývin maloletých divákov. Na základe okolností prípadu a nižšie uvádzaných kritérií dospela Rada k záveru, že závažnosť predmetného správneho deliktu nie je taká vysoká, aby musela byť pokuta uložená v strednej, príp. na hornej hranici zákonom stanoveného rozsahu určeného pre porušenie predmetnej povinnosti. Rada pri určovaní výšky sankcie zhodnotila aj umelecký a morálny prínos programu.

miera zavinenia – účastník konania je za porušenie predmetného ustanovenia zodpovedný bez ohľadu na zavinenie (objektívna zodpovednosť za správny delikt), podstatné je len to, či k porušeniu zákona objektívne došlo alebo nie. Je tiež potrebné upozorniť na skutočnosť, ako to vyplýva z vyššie uvedeného, že účastník konania bol za porušenie povinnosti ustanovenej v § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. sankcionovaný už v minulosti. Účastník konania mal a mohol teda vedieť, že svojím konaním môže porušiť alebo ohroziť záujem chránený zákonom č. 308/2000 Z. z. Účastník konania bol v čase spáchania správneho deliktu oboznámený s výkladom Rady ohľadne aplikácie citovaného ustanovenia zákona vo vysielaní a mal teda možnosť prispôsobiť svoje vysielanie zákonným požiadavkám;

rozsah a dosah vysielania – účastník konania je na základe licencie č. TD/2 celoplošným vysielateľom podľa zákona č. 220/2007 Z. z. o digitálnom vysielaní (ďalej len „zákon č. 220/2007 Z. z.“). Táto skutočnosť vyjadruje podľa § 24 ods. 3 písm. a) zákona č. 220/2007 Z. z. právo držiteľa licencie vysielateľ televíznu programovú službu niektorým zo štandardov digitálneho televízneho príjmu najviac na celom území Slovenskej republiky okrem vysielania v paralelných frekvenčných vyhradeniach.

trvanie a následky porušenia povinnosti – v prípade porušenia povinnosti ustanovenej v § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. nejde o trvácí správny delikt, nakoľko k jeho spáchaniu došlo vo vyššie uvedenom dni a čase. Následkom nesprávneho uplatnenia JSO je zmarenie jeho účelu a síce v danom prípade informovať rodičov o nevhodnosti a neprístupnosti daných programov pre maloletých.

Ďalšie kritérium pre určenie výšky pokuty v zmysle § 64 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z., ktorým je **spôsob porušenia povinnosti** účastníkom konania, je predmetom výroku tohto rozhodnutia, ako aj jeho samotného odôvodnenia. Spôsob, akým účastník konania porušil povinnosť ustanovenú v § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z., spočíva v tom, že dňa 8.10.2016 v čase o cca 20:17 hod. odvysielal v rámci programovej služby Dvojka program *Zázrak*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 15 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritérium podľa ustanovenia § 1 ods. 1 písm. a) *zobrazenie prejavov osôb a skupín s patologickými normami správania*, b) *vulgárne vyjadrovanie, obscénne vyjadrovanie*, ktoré podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného a neprístupného pre maloletých divákov do 18 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako

nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania.

Zo skutkového stavu, ako aj z informácií, ktorými disponuje Rada, jednoznačne a preukázateľne nevyplýva, že pri naplnení skutkovej podstaty tohto správneho deliktu **došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia**, a teda uvedená skutočnosť v konečnom dôsledku nemala vplyv na určenie výšky pokuty. Rada vzala do úvahy najmä fakt, že k samotnému porušeniu povinnosti došlo, ako aj fakt, že sa jednalo o opakované porušenie tejto povinnosti, jej závažnosť, trvanie, mieru zavinenia a rozsah a dosah vysielania účastníka konania.

Rada pri určovaní výšky pokuty nemohla prihliadnuť na **sankciu uloženú samoregulačným orgánom**, nakoľko samoregulačný orgán pôsobiaci pre túto oblasť neexistuje.

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené okolnosti a zákonom stanovený rozsah pre uloženie sankcie, z ktorého Rada vychádzala (od 663 € do 66 387 €), je sankcia vo výške 6000 € plne odôvodnená a zodpovedá závažnosti prejednávanej veci.

Na základe vyššie uvedených skutočností Rada rozhodla tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Poučenie

Podľa § 64 ods. 6 zákona č. 308/2000 Z. z. možno proti tomuto rozhodnutiu podať správnu žalobu podľa § 177 a nasl. Správneho súdneho poriadku na krajský súd v Bratislave v lehote do 15 dní odo dňa doručenia tohto rozhodnutia.

* * *

Toto rozhodnutie sa vydáva v štyroch rovnopisoch:

1x účastník konania

1x Rada RTVS

2x Rada pre vysielanie a retransmisiiu

PhDr. Marta Danielová

predsedníčka

Rady pre vysielanie a retransmisiiu